

VECHI COLECȚII CARE STAU LA BAZELE MUZEULUI DIN BRAȘOV

de SANDA MARIA BUTA

Activitatea culturală brașoveană a cunoscut la sfârșitul secolului trecut și începutul secolului nostru un deosebit avînt care s-a manifestat pe multiple planuri. Era firesc să nu rămînă în afara atenței intelectualilor brașoveni preocuparea pentru înființarea unui muzeu.

Primul pas spre realizarea concretă se leagă de data de 12 iulie 1908, cînd, în două camere din Tîrgul rozelor nr. 6 — azi Piața Enescu nr. 5 — au fost puse la dispoziția vizitatorilor fără a se percepe o taxă de intrare, colecțiile a cinci particulari reunite sub numele de „Muzeul Asociațiunii colecționarilor brașoveni“.

Muzeul a atras de la început un numeros public, ceea ce a determinat Asociațiunea colecționarilor să închirieze încă în același an un local mai spațios cu șase camere în Tîrgul cailor nr. 2 — azi strada Gheorghe Barițiu nr. 2¹.

Cu cinci ani mai tîrziu, în 1913, s-a pus la dispoziția Asociațiunii etajul II din localul Bibliotecii și etajul II din localul vechiului gimnaziu legate laolaltă printr-o punte de trecere. Astfel, s-a rezolvat problema spațiului și s-au creat muzeului condițiile unei rodnice activități. Muzeul a făcut atunci un salt și în privința îmbogățirii colecțiilor prin importante și numeroase obiecte și prin contopirea inventarului muzeului cu obiecte aparținînd gimnaziului „Honterus“. În 1909 Muzeul Asociațiunii Colecționarilor Brașoveni își schimbă numele în „Muzeul Săsesc al Țării Bîrsei“².

Ca fondator al muzeului este menționat Iulius Teutsch, mare animator al acestei acțiuni. Dar nu trebuie exclusi din rîndul întemeietorilor meritorii, fără a căror contribuție muzeul nu ar fi putut lua ființă și Friederich Deubel, ing. Gustav Treiber, Frantz Podek și Edward Lehmann³.

Una dintre cele mai importante secții a Muzeului Țării Bîrsei o constituia secția de științele naturii care avea la bază bogata colecție geologică și de petrografie a lui Franz Podek.

Lui Fr. Deubel i se datora colecția de zoologie, iar lui Iulius Römer cercetarea florei din Țara Bîrsei și un impunător ierbar. Iulius Teusch pune la dispoziția muzeului o colecție de etnografie și un prețios material arheologic numărînd 3.000 de piese, îmbogățit ulterior de Alfred Prox⁴, iar Gus-

¹ *Bericht des Burzenländer sächsischen Museums in Kronstadt*, 1908—1910, p. 3—8.

² *Bericht des Burzenländer sächsischen Museums in Kronstadt*, 1908—1910, p. 5.

³ *Bericht des Burzenländer sächsischen Museums über das Jahr 1911*.

⁴ *Bericht des Burzenländer sächsischen Museums über die Jahre 1914—1924*.

tav Treiber un material privitor la monumentele arhitectonice și la vechile cetăți care au jucat un rol important în trecutul istoric al regiunii.

Muzeul mai dispunea la înființare și de colecția numismatică și cea de arme și steaguri a lui Edward Lehmann.

Inițial, muzeul nu cuprindea și o colecție de tablouri. Ele au fost achiziționate pe parcurs din fondurile muzeului, din donațiile particularilor, a Comunității Evanghelice și din colecția gimnaziului „Honterus” (64 de tablouri). Erau în special portrete reprezentând figuri de principii transilvăneni și demnitari din viața laică și ecleziastică a Brașovului medieval. Secția de artă plastică a Muzeului Țării Bîrsei a fost organizată abia după primul război mondial.

După obținerea spațiului din Tîrgul cailor nr. 5 muzeul deținea 8.000 de piese și funcționau următoarele secții:⁵

- sala I — secția preistorică (6 vitrine)
- sălile II, III și IV — secția etnografică.
- sala V — secția de științele naturii (5 vitrine).
- sala VI — secția geologică (3 vitrine).

La început, pentru vizitarea muzeului nu se percepea nici o taxă. Ulterior însă, pentru a mări fondul de achiziții și întreținere se percepea persoanelor individuale 1 coroană, persoanelor în grup 0,50 coroane. Muzeul este deschis duminica și în zilele de sărbătoare între orele 10—12, iar joia între orele 15—17⁶.

Asociația Colecționarilor brașoveni era alcătuită din Comitetul permanent de conducere, membrii de onoare și sprijinatorii muzeului. Comitetul de conducere nu trebuia să depășească 15 membri, care se alegeau anual. Alegerea se făcea prin vot secret, ziua și ora ședinței de alegeri fiind fixată de președinte. Ședința nu putea avea loc numai dacă participau cel puțin jumătate din membri Asociației. Din cei 15 membri ai Comitetului de conducere se alegea președintele, custodele și casierul.

Persoanele care donau inițial cel puțin 500 coroane erau trecute în rândul fondatorilor. Membrii susținători erau obligați pentru a putea face parte din Asociație să contribuie anual cu cel puțin 1 coroană și să participe la ședințele de alegeri. Aveau dreptul de a vizita gratuit muzeul.

Membrii de onoare erau și ei aleși fără a fi obligați la nici o contribuție. Din taxa de intrare și contribuțiile membrilor se constituia fondul de achiziții și întreținere⁷.

Numărul întreținătorilor muzeului era foarte mare și cuprindea persoane din Brașov, satele învecinate, Mediaș, Sibiu și Viena (Czell Hermann, Gräef Otto și Jekelius Emil). În 1908—1910, sînt consemnați 171 întreținători⁸, în 1911—1912 erau 218⁹, iar în 1913—246¹⁰.

Numărul donatorilor era de asemenea considerabil. Numai pe anul 1912 de exemplu sînt înregistrate 55 de persoane care au înzestrat muzeul cu dife-

⁵ *Bericht des Burzenländer sächsischen Museums in Kronstadt 1908—1910*, p. 9—19.

⁶ *Bericht des Burzenländer sächsischen Museums in Kronstadt 1908—1910*, p. 20.

⁷ *Bericht des Burzenländer sächsischen Museums in Kronstadt 1913*, p. 3—6.

⁸ *Bericht des Burzenländer sächsischen Museums in Kronstadt 1908—1910*, p. 21—23.

⁹ *Bericht des Burzenländer sächsischen Museums in Kronstadt 1912*, p. 11—14.

¹⁰ *Bericht des Burzenländer sächsischen Museums in Kronstadt 1913*, p. 10—14.

rite obiecte. Printre donatori îl găsim în acest an și pe Dr. I. Coliban, care va juca un rol de seamă cîțiva ani mai tîrziu în organizarea muzeului românesc din Brașov¹¹.

Erau în Brașov și numeroși români care își dădeau seama de necesitatea existenței muzeului ca element de cultură, ca tezaur istoric al acestui ținut. Neexistînd încă condiții pentru înființarea unui muzeu românesc au devenit susținători ai Muzeului Săsesc al Țării Birsei.

Izbucnirea primului război mondial face imposibilă desfășurarea activității muzeului. Obiectele sînt împachetate și cu sprijinul prof. univ. Tigara Samurcaș, Comitetul reușește să obțină pentru colecții pază militară.

În 1916, din ordinul Ministerului Culturii o parte din obiecte sînt transportate la Budapesta, unde vor rămîne pînă în 1918¹².

Sfîrșitul războiului nu înseamnă însă și redeschiderea muzeului. Întrucît o parte din clădirea gimnaziului Honterus fusese distrusă, cu multă greutate se vor găsi temporar 2 încăperi și astfel, în 1920 o parte din colecții sînt din nou expuse. Pentru a putea fi amenajate aceste săli, suma necesară a fost strînsă prin chetă de la populație.

Muzeul cuprindea acum doar colecția de științe naturale și colecția geologică. Pentru a facilita înțelegerea materialului expus s-a tipărit în 1920 studiul doctorului Erich Jekelins „Führer durch die geologische Abteilung”¹³.

În 1924, muzeul își va redeschide toate secțiile în vechiul local reamenajat.

În tot acest interval, Comitetul permanent nu și-a întrerupt activitatea de cercetare și achiziționare, astfel încît în 1924 colecțiile erau substanțial îmbogățite. Colecției de tablouri i s-au adăugat în 1922 patru dintre cele mai bune tablouri le pictorului E. Tamas, achiziționate de la familia artistului și încă 6 lucrări donate de G. Theiss¹⁴.

Printre membrii susținători se numărau și pictorii Hans Bulhardt, Hans Eder, Tr. Miess, Ed. Morres, Hermann Morres, W. Schachl, W. Kammer și Fritz Kim, care pe lîngă contribuția în bani au donat și tablouri¹⁵.

În 1919 Asociația Colecționarilor brașoveni își reia activitatea, avînd aceeași structură organizatorică. În funcția de președinte al Comitetului permanent este reales Iulius Teutsch, Dr. Erich Jekelius devine custode, iar Eduard Scheiser — casier.

Între 1919—1924 sînt înregistrate 80 de persoane care sprijină reorganizarea muzeului cu peste 500 lei și 4 societăți industriale care donează între 3.000 și 5.000 lei.

Numărul membrilor susținători crește după război la 510, cu toate că taxa obligatorie ce era pînă în 1923 de 5 lei, se ridică la 20 lei¹⁶.

Aceste sume, constituind fondul de întreținere și achiziții, permit Comitetului să inzestreze muzeul cu noi obiecte.

¹¹ *Bericht des Burzenländer sächsischen Museums in Kronstadt 1912*, p. 7.

¹² *Bericht des Burzenländer sächsischen Museums über die Jahre 1914—1924*, p. 4.

¹³ *Jahrbuch des Burzenländer sächsischen Museums, Kronstadt, 1925*, p. 5.

¹⁴ *Bericht des Burzenländer sächsischen Museums über die Jahre 1914—1924*, p. 6.

¹⁵ *Jahrbuch des Burzenländer sächsischen Museums, Kronstadt, 1925*, p. 22—26.

¹⁶ *Jahrbuch des Burzenländer sächsischen Museums, Kronstadt 1925*, p. 18—31.

Reamenajându-se etajul gimnaziului „Honterus“, muzeul dispunea de 10 săli de expoziție, cuprinzând toate colecțiile dispuse după cum urmează¹⁷:

— *Sala I* — „Brașovul vechi“ — cuprindea macheta Brașovului medieval, lucrată în gips de Fr. Hermann și 17 vitrine cu steaguri ale breslelor meșteșugarilor brașoveni.

— *Sala II* — cuprindea 8 vitrine cu arme și produse de lăcătușerie.

— *Sala III* — 8 vitrine cu obiecte de artă medievală.

— *Sala IV* — secție geologică.

— *Sala V—VI* — secția zoologică cu 17 vitrine.

— *Sala VII* — secția arheologică — cu 13 vitrine.

— *Sala VIII* — secția etnografică — cu 4 vitrine.

— *Sala IX* — secția de artă plastică.

— *Sala X* — secția de botanică.

Secția de artă plastică era împărțită în artă veche și artă modernă.

Dăm mai jos lista lucrărilor expuse¹⁸:

Pictură veche

1. Anonim — Portretul lui Petrus Clos.
2. Ioh. Mart. Stock — Portret de bărbat.
3. Anonim — Jertfă.
4. Anonim — La adăpost.
5. A. Fila — Portretul lui Elias Toth.
6. Barbenius — Femeie guralivă.
7. Barbenius — La bărbier.
8. Anonim — Portretul lui Iohana Rosina Cristoph.
9. Anonim — Grup de bărbați.
10. Barbenius — Băiețandru.
11. Ioh. Mart. Stock — Portretul lui Samuel von Seuler.
12. Hendric Schoock — Viață liniștită.
13. Anonim — Vaci odihnindu-se.
14. Anton Einsle — Portretul lui Iohann Tartler.
15. Barbenius — Fetiță cu trandafir.
16. Anonim — Iarnă olandeză.
17. Leander Louis — Scenă cîmpenească.
18. Anonim — Vinătoare de cerbi.
19. Csillagi — Portretul lui Honteri-Stenner.
20. Csillagi — Portretul D-nei Stenner.
21. Barbenius — Femeie cu tigaie.
22. Barbenius — Bărbat cu ulcior.
23. Bartholomeus Sfranger — Portret de femeie.
23. Bartholomeus Sfranger — Portret de femeie.

Pictură modernă

24. Lotte Gottschmidt — Portretul Profesorului O. Phileps.
25. Ernst Honigberger — Portretul Dir. A. Meschendörfer.

¹⁷ *Führerbericht das Burzenländer sächtsche Museum in Kronstadt* Buchdruckerel Iohan Gött's Sohn, Kronstadt.

¹⁸ *Führerbericht das Burzenländer sächtsche Museum in Kronstadt* p. 32—34.

26. Aduard Morres — Portret de femeie.
27. Hermann Morres — Portretul profesorului Iulius Römer.
28. Szekely Bertalan — Portretul librarului Nemeth.
29. Friederich Miess — Portret de băiat.
30. F. Albrich — Cap de român.
31. Ernst Honigberger — Cap de studiu.
32. Fritz Kimm — Cap de femeie.
33. Fritz Kimm — Femeie citind.
34. Fritz Kimm — Război.
35. Ernst Honigberger — Tatăl artistului.
36. E. Tamaș — Bastionul țeșătorilor.
37. E. Tamas — Cap de studiu.
38. E. Tamas — Autoportret.
39. E. Tamas — Sf. Gheorghe.
40. E. Tamas — Portret de fată.
41. E. Tamas — Mama artistului.
42. Karl Dörschlag — Wihelm Tel.

Cu aceste tablouri s-a inaugurat expoziția permanentă de artă plastică. În sala rezervată acestei colecții se organizau periodic expoziții temporare din patrimoniul muzeului și expoziții ale pictorilor brașoveni.

Din fondul de achiziții și prin donații în perioada în care a funcționat această secție, colecția s-a îmbogățit cu încă 55 de picturi în ulei, 4 sculpturi și 113 lucrări de grafică, majoritatea aparținând artiștilor Hans Hermann și W. Kamner. Toate aceste lucrări fac astăzi parte din patrimoniul muzeului de artă din Brașov.

Dar din păcate muzeul Sătesc al Țării Birsei, după cum îl arată însuși denumirea trebuia să aibă un tot mai pronunțat caracter național și nu este de mirare, într-o perioadă când cercurile naționaliste burgheze urmăreau să facă imposibile acțiunile comune între naționalitățile conlocuitoare.

În asemenea condiții era firesc ca într-un oraș cu vechi tradiții de cultură românească ca Brașovul să apară și un al doilea muzeu cu caracter românesc.

Inițiativa o luă curînd după primul război mondial Asociația Culturală ASTRA. Urmărind în „rapoartele generale” ale Asociației găsim încă din 1926 de la înființarea Despărțămîntului ASTRA — Brașov, o permanentă preocupare pentru înființarea unui muzeu. În 1927 prin achiziționarea primelor tablouri de la Anticariatul Ardealul Cluj¹⁹, se pun bazele colecției de pictură ale viitorului Muzeu Regional al Țării Birsei. Dar muzeul rămănea doar un deziderat din lipsa unui local. Tot din lipsa spațiului de depozitare și stringerea materialului era foarte anevoioasă. Totuși în 1933 prin Decizia Consiliului de Miniștri din 26 ianuarie, Consiliul Agricol, care deținea trei camere la etajul Bibliotecii ASTRA, le eliberează. Astfel, pe baza Hotărîrii Consiliului Județean Brașov din 21 nov. 1928, Societatea ASTRA se poate extinde²⁰. Dar nu existau încă toate condițiile pentru organizarea unui amplu muzeu. „Există local, dar sîntem împotriva improvizățiilor,

¹⁹ *Raport general Astra — Brașov, 1927—1928, p. 54.*

²⁰ *Raport general Astra — Brașov, 1932—1933, p. 20.*

vrem un lucru temeinic care să înfrunte anii”²¹. Pînă la înființarea muzeului cele trei camere destinate acestei instituții au fost folosite pentru diferite expoziții organizate de Societatea ASTRA și pentru expozițiile pictorilor români. Sălile au fost inaugurate cu „expoziția pictorilor brașoveni de azi” deschisă cu prilejul Serbărilor ASTRA din 8–10 septembrie 1933, unde au expus Olga Braniște, I. Teodorescu, M. Popa și V. Maximilian. La închiderea expoziției pictorii au donat ASTREI cîte o lucrare pentru muzeu²².

Din 1933 pînă în 1937 au mai fost deschise în aceste săli expoziția de caricaturi a pictorului M. Iorda, expoziția de pictură a unui grup de pictori din țară, expoziția de pictură M. Reiner, expoziția de pictură I. Iorda și expoziția de pictură Uca Manolescu—Voina²³.

Existența localului destinat muzeului a însemnat și un stimulent pentru îmbogățirea colecțiilor, atât din fondurile Societății ASTRA, care erau însă mici, cît și, în special, din donațiile colecționarilor particulari.

În 1936 sînt înregistrate pentru²⁴:

— *Colecția de istorie* 342 obiecte

— *Colecția numismatică*: 1 141 monede începînd cu anul 880 î.e.n. pînă în 1936, 308 medalii, 320 bancnote, 42 insigne.

— *Colecția etnografică*: 134 ouă încondeiate din Țara Birsei, 68 păpuși din lemn, reprezentînd portul național din toate ținuturile locuite de români și 4 steaguri din Șchei:

— Floarea Omida

— Floarea Rubeana

— Floarea Rubeană și Cruciulița

— Floarea Virful Brăduceanului

— *Colecția de pictură*:

1. Mișu Popp — Portretul lui Teodor Spuderca
2. Mișu Popp — Portretul lui Voica Popea
3. Mișu Popp — Portretul lui Neagoe Popea
4. Mișu Popp — Portretul lui Nicolae Popea
5. Mișu Popp — Portretul lui Maria Ioan
6. Mișu Popp — Portretul lui Teodor Ioan
7. Mișu Popp — Portretul lui Dimitrie Iancovici.
8. M. Drăgan-Cabadaeff — Muzicantul
9. M. Drăgan-Cabadaeff — Frățiorii
10. M. Drăgan-Cabadaeff — Țiganca
11. A. Murnu — Dr. Alex. Bogdan
12. G. Mircescu — Țăran bătrîn
13. E. Popea — Pod în Toledo
14. Moldovanu — Flori
15. M.L. Reiner — Aquarelă

²¹ Ion Coliban, *Raport general Astra — Brașov, 1926–1936*, p. 31.

²² *Raport general Astra — Brașov, 1937*, p. 32.

²³ *Raport general Astra — Brașov, 1937*, p. 24.

²⁴ *Raport general Astra — Brașov, 1936*, p. 54–56.

16. M.L. Reiner — Oraș iarna
17. M.L. Reiner — Peisaj din Cairo
18. M.L. Reiner — Stradă din Cairo
19. Olga Branioc — Coprine
20. Olga Branioc — Biserica Sf. Nicolae
21. I. Teohari — Carol I
22. Gh. Lazăr — Crini
23. Uca Manolescu — Natură statică
24. S. Perachim — Argăsitorii
25. V. Maximilian — Pe după Iniști
26. M. Maximilian — Piatra Craiului
27. V. Maximilian — Stradă în Șchei
28. V. Maximilian — Pe după Iniști
29. V. Maximilian — Spre fabrica Schmidt prin pădure
30. V. Maximilian — Biserica din Săliște
32. V. Maximilian — Restaurantul Turcu din Poiană; Stradă din Sibiu
33. Anonim — Portretul unui magistrat
34. Anonim — Portretul unui necunoscut
35. C. Vella — Flori.

Muzeul își mărește colecțiile ajungând ca în 1939 să fie înregistrate 53 de tablouri și 2 582 obiecte pentru secțiile de etnografie și istorie²⁵. Prin achiziții și donații ulterioare colecția de pictură se va îmbogăți cu lucrări de Gh. Tattărăscu, Șt. Dimitrescu, I. Teodorescu-Gion, Camil Ressu și cu încă 11 lucrări de Mișu Popp. Cele 36 de lucrări aparținând acestui pictor brașovean au intrat în patrimoniul muzeului nostru. În urma expoziției retrospective din 1957 s-au achiziționat în câ 17 tablouri, muzeul din Brașov deținând astăzi cea mai bogată colecție Mișu Popp.

Munca de cercetare și achiziție a celor ce s-au străduit să înființeze Muzeul regional al Țării Birsei a fost întreruptă de cel de-al doilea război mondial.

Intelectualii români strinși în jurul ASTREI, tot atît de entuziaști ca și cei de naționalitate germană au dus în perioada dintre cele două războaie mondiale o muncă susținută de colecționare, lăsînd în urma lor un bogat și prețios material muzeistic. O colecție de pictură, o colecție numismatică, o colecție de icoane pe sticlă, o bogată colecție etnografică și un prețios material arheologic rezultat din săpăturile de la castrul roman Cumidava de lingă Rîșnov.

Majoritatea obiectelor Muzeul regional al Țării Birsei au intrat în patrimoniul muzeului nostru fiind astăzi expuse și apreciate de vizitatori la adevărata lor valoare. O parte însă nu au mai putut fi recuperate în urma războiului.

Colecția care a făcut însă posibilă deschiderea Muzeului de artă și care se impune prin valorile sale artistice este marea colecție Alessiu. Ea este cea mai prețioasă colecție a muzeului nostru, cuprinzînd lucrări din creația artiștilor Th. Aman, I. Andreescu, Șt. Luchian, N. Vermont, Gh. Petrașcu,

²⁵ Fondul Astra, nr. 1656, Biblioteca municipală Brașov.

și în special N. Grigorescu. Colecția se datorează avocatului C. Alessiu, mare iubitor de artă și unul dintre întreținătorii materiali ai lui N. Grigorescu în perioada de studii.

Cele 28 lucrări care fac astăzi mândria muzeului din Brașov au fost cumpărate sau primite în dar de avocatul Alessiu de la marele pictor. Sînt lucrări din toate perioadele astfel încît se pot urmări fazele creației sale. Muzeul din Brașov a rezervat celui mai mare pictor român două săli spațioase în care este expus acest prețios tezaur al artei plastice românești.

Întreaga colecție Alessiu cuprinde 39 lucrări în ulei, 2 lucrări de grafică, 93 obiecte de artă decorativă, în special vase orientale

Constantin Alessiu și-a desfășurat activitatea de avocat și colecționar de artă în orașul Brăila pînă în anul 1939 cînd se stingea din viață. Ca fost elev al liceului din Brașov, Alessiu a înțeles să doneze prin testament colecția sa liceului brașovean cu dorința de-a fi expusă.

La 1 octombrie 1939, avocatul familiei Alessiu, A. Orescu adresează o scrisoare conducerii liceului anunțînd donația și rugîndu-i să facă demersurile necesare pentru a intra în posesia ei²⁶.

La 15 octombrie sînt aduse de la Brăila obiectele donate.

Într-un raport adresat Eforiei²⁷ directorul liceului Dr. Ion Moșoiu remarcă importanța educativă a acestui mărinimos gest și solicită sprijinul unui arhitect pentru amenajarea cîtorva săli în care colecția să fie expusă.

Izbucnirea celui de-al doilea război mondial a întrerupt însă lucrările de amenajare a expoziției. Lucrările au fost aranjate într-o sală, servind doar ca material didactic și neputînd fi admirate de public. În 1945 cînd în localul liceului se amenajează un spital, întreaga colecție Alessiu a fost depozitată la biserica Sf. Nicolae. În 15 februarie 1950 cînd s-a deschis Muzeul regional cu prima sa secție, cea de artă plastică, lucrările din colecția Alessiu au putut fi puse din nou la dispoziția publicului vizitator.

Aceste trei colecții stau la baza actualului muzeu de artă, care oferă astăzi vizitatorilor o desfășurare bogată de valori de artă dintre cele mai reprezentative pentru toate perioadele de dezvoltare ale plasticii românești.

În toamna anului 1949, cînd s-a pus problema reorganizării muzeelor vechi și înființarea unor muzee de tip nou, s-a luat și la Brașov inițiativa creării Muzeului județean.

Astfel la 15 februarie 1950 s-au inaugurat în sălile de la etajul „Casei Sfatului” — destinată în 1949 drept clădire pentru muzeu — o secție de etnografie și o secție de artă plastică, care a funcționat aproape 20 de ani în această clădire. În martie 1970, în rîndul marilor evenimente culturale prin care Brașovul urcă noi trepte de spiritualitate, s-a înscris și reorganizarea Muzeului de artă în noul său sediu din B-dul Gheorghe Gheorghiu-Dej, nr. 21.

La înființarea ei în 1950, pinacoteca număra 704 piese provenite din vechile colecții brașovene și din donațiile Galeriei Naționale care a înzestrat muzeul nostru cu 86 de lucrări în ulei, cu 222 lucrări de grafică și 43 sculpturi.

²⁶ Eforia Școalelor, Centrul Ort. Rom. Brașov, nr. 192/1939, 4 oct. 1939.

²⁷ Eforia Școalelor, Centr. Ort. Rom. Brașov, nr. 152/1939, 23 nov. 1939.

Din vechile colecții din Brașov ne-au parvenit 103 lucrări în ulei, 63 lucrări de grafică și 3 sculpturi. De la Muzeul regional al Birsei ne-au rămas 49 picturi în ulei, 3 lucrări de grafică, iar din colecția Alessiu a liceului Șaguna — 39 picturi în ulei, 2 lucrări de grafică și 92 obiecte de artă decorativă.

În cei 25 de ani de activitate ai Muzeului de artă din Brașov, s-au depus eforturi susținute pentru îmbogățirea colecției. Pornind de la un patrimoniu relativ modest, prin ajutorul acordat de organele administrative de stat și locale, care ne-au repartizat anual lucrări și prin achizițiile făcute de muzeul nostru, am ajuns astăzi să avem peste 2 100 de piese.

Pe baza informațiilor oferite de vechile colecții și de materialul nou achiziționat, s-a trecut pe un plan superior la cercetarea sistematică a patrimoniului, în funcție de principalele necesități ale expoziției permanente.

Colecția Muzeului de artă slujește atât ca material de cercetare pentru elaborarea unor comunicări și publicații științifice, cât și pentru îmbogățirea permanentă a expoziției de bază, organizarea unor expoziții retrospective și a numeroaselor expoziții temporare.

LES COLLECTIONS QUI ONT CONSTITUÉ LE MUSÉE DE BRAȘOV

(Résumé)

La fondation d'un musée à Brașov a ses antécédents depuis l'an 1908 quand 5 collectionnaires Iulius Teutsch, Friederich Deubel, Gustav Treiber Ed. Iulius Lehmann et Frantz Podek donnés leurs collections. C'est ainsi que c'est fondé, „Muzeul sășesc al Țării Birsei”.

Depuis la réorganisation du section locale ASTRA, en 1923, la problème du fondation d'un musée roumain est renouvelé, mais manquant l'édifice nécessaire, c'est seulement en 1936 qu'on peut organiser un exposition, en obtenent un place convenable.

En 1939 est constituée la collection du lycée Andrei Șaguna, avec la donation de l'avocat Constantin Alessiu.

Des ci dessus fonds reunis, en ajoutant les donations parvenus des Galleries Nationales, on a fondé en 1950 la pinacoteque de Brașov ayant à l'inauguration 704 pièces, chiffre dépassant aujourd'hui 2 000 pièces.